

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till temporära ändringar i lagstiftning inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde med anledning av undantagsförhållanden

ESITYKSEN PÄÄSIALLINEN SISÄLTÖ

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

På grund av det undantagstillstånd som råder till följd av epidemin av den smittsamma sjukdomen covid-19 behövs temporära ändringar i lagstiftningen inom transportsektorn för att underlätta medborgarnas och företagens verksamhet och säkerställa att transporterna fungerar. Propositionen innehåller främst tekniska ändringar i lagarna om väg- och järnvägstrafiken samt sjöfarten avseende tidsfrister och handlingar som ska lämnas in. Ändringarna gäller körkortslagen (inlämnande av läkarintyg vid förnyelse av körkort), fordonslagen (bestämmelser som gäller periodisk besiktning), fartygsregisterlagen (kopia av åtkomsthandling), lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (besiktning av fartyg), lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (bestämmelser som gäller besättningen), lagen om transportservice (yrkeskompetens och tidtabeller för kollektivtrafik) och lotsningslagen (förlängning av giltighetstiden för behörighetsbrev).

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. Undantagsbestämmelserna om besiktning i fordonslagen föreslås gälla till och med den 31 augusti 2020. Ändringarna i körkortslagen och fartygsregisterlagen föreslås vara i kraft till och med den 30 september 2020. Undantaget i lagen om sjöfartsskydd föreslås gälla till och med den 31 december 2020. På grund av behovet att förlänga giltighetstiderna för behörighetsbrev inom sjöfarten föreslås ändringarna i lagen om fartygspersonal och lotsningslagen gälla högst till och med den 31 mars 2021. Merparten av ändringarna i lagen om transportservice föreslås gälla till och med den 30 september 2020, men eftersom de ändringar som gäller behörighet inom sjöfarten har harmoniserats med ändringarna i lagen om fartygspersonal och lotsningslagen föreslås lagen gälla till och med den 31 mars 2021.

Lagförslag

1.

Lag

om temporär ändring av 27 och 89 § i körkortslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till 27 § i körkortslagen (386/2011) ett nytt 5 mom. och till 89 § ett nytt 5 mom. som följer:

27 §

Förnyelse av körkort

Med avvikelse från 1 mom. 3 punkten får ett läkarutlåtande som behövs för förnyelse av körkort lämnas in till registermyndigheten för förlängning av körkortets giltighetstid senast den 30 september 2020, om ansökan om förnyat körkort ska ha gjorts den 16 mars 2020 eller därefter.

89 §

Beviljande och förnyelse av trafikläkartillstånd

Med avvikelse från 89 § 2 mom. i denna lag får ett läkarutlåtande som behövs för förnyelse av trafikläkartillstånd lämnas in för förlängning av trafikläkartillståndets giltighetstid senast den 30 september 2020, om giltighetstiden för tillståndet har löpt ut den 16 mars 2020 eller löper ut därefter.

Denna lag träder i kraft den _____ 2020 och gäller till och med den 30 september 2020.

2.

Lag

om temporär ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i fordonslagen (1090/2002) 55 § och
fogas temporärt till lagen nya 51 a–51 d och 57 a § som följer:

51 a §

Skyldighet att låta utföra periodisk besiktning

Fordon i kategorierna M, N, O₂, O₃, O₄, L6e och L7e samt sådana fordon i kategori T1b, T2b och T3b som används i tillståndspliktig godstrafik ska föras till periodisk besiktning. Skyldigheten att låta utföra periodisk besiktning gäller också tidigare fordonskategorier som motsvarar de nämnda fordonskategorierna.

Skyldigheten att låta utföra periodisk besiktning gäller dock inte släpanordningar.

51 b §

Intervaller mellan periodiska besiktningar

Fordon som omfattas av skyldigheten att låta utföra periodisk besiktning enligt 51 a § ska föras till periodisk besiktning som följer:

1) bussar och lastbilar (kategorierna M₂, M₃, N₂ och N₃), släpvagnar i kategori O₃ och O₄ samt ambulanser första gången senast ett år efter den dag då fordonet togs i bruk och därefter årligen senast ett år efter senaste besiktning,

2) sådana personbilar (kategori M₁), paketbilar (kategori N₁), lätta fyrhjulingar (kategori L6e) och tunga fyrhjulingar (kategori L7e) som används för taxitrafik senast ett år efter den dag då fordonet togs i bruk och därefter årligen senast ett år efter senaste besiktning; om det har förflutit mer än ett år mellan ibruktagandet och inledandet av taxitrafik, ska fordonet dock besiktas innan taxitrafiken inleds,

3) traktorer i kategori T1b, T2b och T3b som används i tillståndspliktig godstrafik första gången senast fyra år efter den dag då fordonet togs i bruk och därefter årligen senast två år efter senaste besiktning,

4) andra än i 2 punkten avsedda personbilar och andra fordon i kategori M₁ än ambulanser, paketbilar (kategori N₁) och tunga fyrhjulingar (kategori L7e) första gången senast fyra år efter den dag då fordonet togs i bruk och därefter senast två år efter senaste besiktning; när mer än tio år förflutit sedan den dag då fordonet togs i bruk, dock senast ett år efter senaste besiktning,

5) andra än i 2 punkten avsedda lätta fyrhjulingar (kategori L6e) första gången senast tre år efter den dag då fordonet togs i bruk och därefter senast två år efter senaste besiktning; när mer än fem år förflutit sedan den dag då fordonet togs i bruk, dock senast ett år efter senaste besiktning,

6) släpvagnar i kategori O₂ första gången senast före utgången av det kalenderår då två år har förflutit sedan den dag då fordonet togs i bruk och därefter med två års mellanrum före kalenderårets utgång,

7) andra museifordon än sådana som används i tillståndspliktig trafik senast när fyra år förflutit efter senaste besiktning,

8) i 1, 4 och 5 punkten avsedda motordrivna fordon som används i annan trafik än tillståndspliktig trafik dock senast två år efter senaste besiktning, om senaste besiktning har utförts efter det att 40 år har förflutit från utgången av det år då fordonet togs i bruk.

En registreringsbesiktning, som innefattat granskning av skicket på de kontrollområden som ska granskas vid den periodiska besiktningen enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av 60 § eller vid vilken det har konstaterats att en motsvarande granskning har utförts i en EES-stat, berättigar till att använda fordonet i trafik före den i 1 mom. föreskrivna sista besiktningdag som följer på granskningen av fordonets skick.

51 c §

Tidpunkt för periodisk besiktning

Ett fordon får föras till periodisk besiktning vid en valfri tidpunkt, dock senast den sista besiktningdag som anges i 51 b § 1 mom.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 51 b § 1 mom. 1–5, 7 och 8 punkten ändras inte den sista besiktningdagen för följande periodiska besiktning, om fordonet har godkänts vid en periodisk besiktning högst 30 dagar före den sista besiktningdag som anges i de punkterna.

Om ett påställt fordon tillfälligt har varit utomlands under den tidsperiod på 30 dagar som avses i 2 mom. och om ett intyg eller annan tillförlitlig utredning om att fordonet varit utomlands medförs under körning, kan fordonet med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. föras till periodisk besiktning inom en månad från det att fordonet införts till Finland.

Om den dag fordonet tagits i bruk inte antecknats i registreringsintyget, ska fordonet besiktas före utgången av den månad som anges av registreringstecknets sista siffra enligt följande tabell:

Nummer	Kalendermånad
1	januari
2	februari
3	mars
4	april
5	juni
6	augusti
7	september
8	oktober
9	november
0	december

51 d §

Rätten att använda obesiktade fordon

Ett fordon som inte inom den tid som avses i 51 b eller 51 c § har godkänts vid periodisk besiktning, får användas i trafik endast när fordonet förs till besiktning som det särskilt reserverats tid för, om inte något annat följer av 55 § 5 mom. eller 57 a §.

Ett fordon som meddelats användningsförbud i enlighet med 75 eller 85 § i fordonslagen får användas i trafik endast när fordonet förs till besiktning som det särskilt reserverats tid för.

Med avvikelse från 1 mom. får ett obesiktat fordon användas i trafik till och med den 31 augusti 2020, om fordonets sista besiktningdag enligt 51 c § 1 mom. är den 16 mars 2020 eller senare, dock senast den 15 juni 2020.

55 §

Avbrytande av periodisk besiktning

Med avvikelse från 54 § ska periodisk besiktning avbrytas, om fordonet inte kan identifieras på ett tillförlitligt sätt. Den periodiska besiktningen kan dock fortsätta, om det läggs fram en utredning på basis av vilken fordonet kan identifieras på ett tillförlitligt sätt.

En periodisk besiktning ska avbrytas, om det framgår att fordonet enligt 61 § ska föras till ändringsbesiktning. Då ska fordonet föras till ändringsbesiktning inom en månad från det att den periodiska besiktningen avbröts.

Den periodiska besiktningen ska avbrytas, om fordonets tekniska uppgifter är felaktiga. Utan att besiktningen avbryts får vid den periodiska besiktningen dock ett mindre fel i registeruppgifterna rättas till samt sådana uppgifter som inte förutsätter ändringsbesiktning korrigeras.

Den periodiska besiktningen ska avbrytas, om förbindelsen till registret inte är tillgänglig eller om besiktningen inte kan slutföras på grund av vädret eller motsvarande omständigheter eller av andra orsaker som är oberoende av den som för fordonet till besiktning och det inte finns tillräckliga grunder för att underkänna besiktningen eller belägga fordonet med körförbud.

Om besiktningen av ett fordon måste avbrytas av i 1 eller 4 mom. avsedda orsaker som är oberoende av den som för fordonet till besiktning, får fordonet användas i trafik högst två veckor efter utgången av den i 51 b och 51 c § föreskrivna besiktningstiden.

En avbruten periodisk besiktning eller efterkontroll får slutföras senast inom en månad från det att den periodiska besiktningen avbröts.

57 a §

Rätten att använda ett fordon som underkänts vid periodisk besiktning

Om ett fordon som förs till besiktning under den besiktningstid som anges i 51 b eller 51 c § underkänns vid den periodiska besiktningen utan att det beläggs med körförbud, får fordonet användas i trafik i högst två månader från det att det underkändes. De fel och brister i fordonet som orsakat underkännandet ska dock avhjälpas så snart som möjligt. Om fordonet under den ovannämnda tiden inte godkänns vid en efterkontroll eller en periodisk besiktning, får fordonet användas i trafik endast när det reparerade fordonet förs till en besiktning som det särskilt reserverats tid för. Om den ovan avsedda tiden för periodisk besiktning av ett fordon som underkänts har börjat mellan den 16 januari 2020 och den 15 juni 2020, får fordonet dock med avvikelse från vad som föreskrivs ovan användas i trafik till och med den 31 augusti 2020 även i övrigt utöver när det reparerade fordonet förs till besiktning vid en tid som särskilt reserverats för det.

Trots vad som föreskrivs i 57 § 3 mom. får besiktningsstället i fråga om ett fordon som belagts med körförbud vid den periodiska besiktningen eller ett fordon som underkänts vid besiktningen efter den besiktningstid som avses i 51 b eller 51 c § utfärda ett intyg som berättigar till att föra fordonet till närmaste ställe där det kan repareras på ett ändamålsenligt sätt och att därefter föra det till ny besiktning. I intyget ska det nämnas vart och hur fordonet får föras, samt för hur lång tid intyget är i kraft.

Om ett fordon som avses i 51 d § 3 mom. förs till besiktning senast den 31 augusti 2020 och underkänns vid den periodiska besiktningen utan att körförbud meddelas, får fordonet användas i trafik i högst två månader efter underkännandet. De fel och brister i fordonet som orsakat underkännandet ska dock avhjälpas så snart som möjligt. Om fordonet under den ovannämnda tiden inte godkänns vid en efterkontroll eller en periodisk besiktning, får fordonet användas i trafik endast när det reparerade fordonet förs till en besiktning som det särskilt reserverats tid för.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 augusti 2020.

3.

Lag

om temporär ändring av fartygsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till fartygsregisterlagen (512/1993) en ny 20 a § som följer:

20 a §

Registreringsansökan under undantagsförhållanden

På grund av undantagsförhållanden kan avvikelser från kravet att förete handlingar i original eller avskrift som har bestyrkts av notarius publicus göras mellan den 16 mars och 30 september 2020. Då kan den sökande som behövlig utredning över lagligheten av sitt förvärv förete en kopia av originalhandlingen. Originalen eller en bestyrkt avskrift ska dock lämnas in till registermyndigheten senast efter att tidsfristen gått ut.

Denna lag träder i kraft den 2020 och gäller till och med den 30 september 2020.

4.

Lag

om temporär ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) en ny 4 a § som följer:

4 a §

Säkerhetskontroller som utförs av klassificeringssällskap

Transport- och kommunikationsverket får temporärt bemyndiga ett av verket erkänt klassificeringssällskap att utföra sådana säkerhetskontroller inklusive mellanliggande och förnyade kontroller som avses i Europeiska unionens förordning (EG) nr 725/2004 om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar. Dessutom får verket bemyndiga klassificeringssällskapet att utfärda ett internationellt sjöfartsskyddscertifikat för det kontrollerade fartyget.

Med ett erkänt klassificeringssällskap enligt 1 mom. avses ett klassificeringssällskap som avses i 2 § 42 punkten i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009).

På anställda hos klassificeringssällskap som avses i 1 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför besiktningar som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Denna lag träder i kraft den 2020 och gäller till och med den 31 december 2020.

5.

Lag

om temporär ändring av 13 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (1687/2009) ett nytt 13 § 4 mom. som följer:

13 §

Avsteg från den i bemanningscertifikatet bestämda behörigheten

På grund av undantagsförhållanden kan Transport- och kommunikationsverket av tvingande skäl bevilja dispens från den behörighet som krävs för att arbeta på ett fartyg även i fråga om i 98 § i lagen om transportservice (320/2017) avsedda certifikat över specialbehörighet mellan den 16 mars och 30 september 2020. Dispens kan beviljas om förfarandet inte medför fara för liv, egendom eller miljön. En dispens får inte gälla längre än sex månader åt gången.

Denna lag träder i kraft den 2020 och gäller till och med den 31 mars 2021.

6.

Lag

om temporär ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till 26 § i lagen om transportservice (320/2017) ett nytt 3 mom., till lagen en ny 28 a §, till 74 § ett nytt 6 mom., till 78 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 109 a § samt till 179 § ett nytt 5 mom. som följer:

26 §

Giltighet för och förnyande av kör tillstånd för taxiförare

Om giltighetstiden för ett kör tillstånd löper ut mellan den 16 mars och 30 september 2020 får den sökande inom sex månader från det att kör tillståndet förnyades lämna in ett läkarintyg som visar att de medicinska kraven i 25 § 2 mom. 2 punkten är uppfyllda och som är en förutsättning för förnyande av kör tillstånd.

28 a §

Förlängning av giltighetstiden för lastbils- och bussförarens yrkeskompetens

Om giltighetstiden för den yrkeskompetens för lastbils- och bussförare som avses i 27 § 1 mom. har löpt ut den 16 mars 2020 eller därefter, eller om giltighetstiden löper ut före den 30 september 2020, fortsätter yrkeskompetensen att gälla till och med den 30 september 2020 utan krav på i 34 § avsedd fortbildning.

74 §

Läkarundersökningar av förare inom järnvägstrafiken

Om ett i 71 § 1 mom. avsett läkarintyg som krävs för tillstånd för förare inom järnvägstrafiken och som är en förutsättning för att tillståndet ska hållas i kraft ska lämnas in mellan den 16 mars och den 30 september 2020, kan föraren på grund av undantagsförhållanden lämna in läkarintyget inom sex månader från det datum då föraren enligt det läkarintyg som utfärdats i samband med den föregående periodiska undersökningen borde ha genomgått en läkarundersökning enligt 2 mom.

78 §

Det kompletterande intygets giltighet och ikrafthållande av det

Om föraren ska avlägga det prov som avses i 2 mom. mellan den 16 mars och den 30 september 2020 för att hålla det kompletterande intyget i kraft, kan föraren på grund av undantagsförhållanden avlägga provet inom sex månader från den dag då föraren borde ha avlagt provet på basis av den behörighet som järnvägsoperatören gett i samband med det föregående provet.

109 a §

Förlängning av giltighetstiden för behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet för fartygspersonal

På grund av undantagsförhållanden fortsätter de i 109 § avsedda tidsbegränsade behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet för fartygspersonal vars giltighetstid löper ut mellan den 16 mars och den 30 september 2020 utan särskild ansökan att gälla i sex månader från den tidpunkt då det ursprungliga behörighetsbrevet eller certifikatet över specialbehörighet upphör att gälla.

Transport- och kommunikationsverkets uppföljnings- och samordningsuppgifter

Mellan den 16 mars och den 30 september 2020 ska den som tillhandahåller transporttjänster inom persontrafiken, med avvikelse från 2 mom., senast fem dagar innan en plan genomförs dessutom meddela Transport- och kommunikationsverket om att en tjänst som tillhandahålls regelbundet inleds, upphör eller ändras väsentligt, till den del uppgifterna inte är tillgängliga med hjälp av ett gränssnitt som avses i 154 §.

Denna lag träder i kraft den 2020 och gäller till och med den 31 mars 2021.

7.

Lag

om temporär ändring av lotsningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till lotsningslagen (940/2003) en ny 21 a § som följer:

21 a §

Bestämmelser som gäller undantagsförhållanden

På grund av undantagsförhållanden frångås kravet på den provlotsning som avses i 12 § 1 mom. 5 punkten och 14 § 3 mom. 3 punkten mellan den 16 mars och 30 september 2020 vid beviljande av nya styrsedlar för lotsar eller linjelotsbrev. Styrsedlar för lotsar eller linjelotsbrev som med stöd av detta moment beviljas utan provlotsning gäller i sex månader från dagen för beviljandet.

På grund av undantagsförhållanden fortsätter de styrsedlar för lotsar som avses i 12 § 2 mom., linjelotsbrev som avses i 14 § 5 mom. och dispenser som beviljats med stöd av 16 § 5 mom. vilkas giltighetstid löper ut mellan den 16 mars och den 30 september 2020 utan särskild ansökan att gälla i sex månader från den sista giltighetsdagen för de ursprungliga styrsedlarna för lotsar, linjelotsbrev eller dispenser.

Denna lag träder i kraft den _____ 2020 och gäller till och med den 31 mars 2021.

Helsingfors den 20

Statsminister

Sanna Marin

Kommunikationsminister Timo Harakka

